

24. Erişkinde Temel Yaşam Desteği

İşin Amacı

Solunumu ve dolaşımı durmuş kişiye dışarıdan kalp masajı yaparak ve suni solunum uygulayarak spontan solunum ve dolaşımın geri döndürülmesi hedeflenir.

İşin Yapılma Zamanı

Hastaların acil müdahale gereksinimleri doğrultusunda yapılmaktadır.

İş ile İlgili Tanımlar

Temel Yaşam Desteği: Hayat kurtarmak amacıyla, bilinç kontrolü yapıp hava yolu açıklığı sağlandıktan sonra solunumu ve kalbi durmuş kişiye suni solunum ile akciğerlere oksijen gitmesini, dış kalp masajı ile de kalpten kan pompalanmasını sağlamak üzere yapılan ilaçsız müdahalelerdir.

İşin Yapılma Süreçleri

- ✓ Hastanın ve kendi güvenliğinizi sağlanır
- ✓ Mevcutsa eldiven giyilir hastanın bilinç durumu değerlendirilir
- ✓ Hastanın her iki omzuna eller konularak hafifçe sarsılır ve "Nasılsınız? İyi misiniz?" diye seslenerek cevap aranır
- ✓ Hasta bilinçsiz ise; servikal travması olmayan hastalarda solunum yolunun açılması için "Baş Geri Çene İleri (Head-Tilt Chin-Lift)" manevrasını uygulanır
- ✓ Travması olan hastalarda dili kaldırmak için "Çeneyi öne ve yukarı doğru itme (Jaw Thrust) manevrası uygulanır
- ✓ Ağız içi kontrol edilir, yabancı cisim varlığı aranır
- ✓ Ağız içinde yabancı cisim görülüyorsa, uygulayıcı bir parmağına sargı bezi veya kumaş parçası sarıp hastanın ağzındaki solunum yolu tıkanmasına neden olabilecek maddeleri sıyrarak (süpürme hareketiyle) çıkarır
- ✓ Bilinci açık veya yabancı cisim parmakla çıkarılamıyorsa heimlich manevrası ile yabancı cismin dışarı atılması sağlanabilir
- ✓ Bilinç kaybı mevcut solunum ve dolaşım durmuş ise CPR işlemine başlanır
- ✓ Hastanın yanına diz çökülür
- ✓ Uygulayıcı bir elini hastanın göğüs kemiği üzerine yerleştirir, Diğer elini ilk yerleştirdiği elin üzerine kenetlenecek şekilde yerleştirir.
- ✓ 30 göğüs basısı yapılır
- ✓ 30 göğüs basısı sonrası 2 suni solunum yapılır (Yetişkinler)
- ✓ 5 tur devam edilir sonrasında dolaşım kontrolü yapılır (en fazla 10 sn)
- ✓ Yardım ve malzeme geldiğinde solunum için airway, balon-valv-maske, ileri havayolu yöntemleri kullanılır
- ✓ Havayolu güvencesi sağlandıktan sonra kompresyonlar kesintisiz uygulanır
- ✓ Mümkün olan en kısa zamanda vasküler girişim sağlanır
- ✓ 3-5 dakika da bir 1 mg adrenalin uygulanır

✓ Hastanın solunum dolaşımı dönene veya ileri merkeze ulaşana kadar işleme devam edilir ✓ Yapılanlar kayıt altında alınır	
İş Gerçekleştirirken Kullanılan Yöntem, Teknik ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	
✓ TYD işlemi tekniğe uygun olarak yapılır ✓ Solunum yolu açma manevralarında travma şüphesi mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır ✓ Göğüs kompresyonu esnasında kollar hastanın göğsüne 90° olmalıdır ✓ Göğüs kafesi en az 5cm en fazla 6 cm çökmelidir ✓ Göğüs basısı 100-120/dk arasında olmalıdır ✓ Göğsün geri gelmesine izin verilmelidir ✓ Kesintiler en aza indirilmelidir ✓ Aşırı ventilasyondan kaçınılmalıdır ✓ Suni solunum esnasında göğüs kafesinin yükseldiği gözlemlenmelidir ✓ Bulaş önlenmelidir ✓ Geri döndürülebilir nedenler gözden geçirilmelidir ✓ Postkardiyak arrest bakımında hedeflenmesi gereken hemodinamik nokta, sistolik kan basıncının >90 mmHg veya ortalama arteriyel basıncın >65 mmHg olmalıdır	
İş Görenin Kullandığı Araç ve Gereçler	
✓ Temel Yaşam Desteği uygulaması araç gereçsiz de yapılabilir. Ancak tıbbi araç gereç mevcudiyeti durumunda aşağıdaki araç-gereçler kullanılabilir: ✓ Defibrilatör ve aparatları ✓ Pulsoksimetre ✓ Aspiratör ve aparatları ✓ Eldiven ✓ Ambu, ✓ Oksijen kaynağı ✓ Airway	
İşin Riskleri	
Hastada Oluşabilecek Riskler	Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ Kosta fraktürü ✓ Genel travma ✓ Akciğer Kontüzyonu ✓ Karaciğer Laserasyonu	✓ Hastalık bulaş riski vb.